

Szerkesztőség
es
Kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURANYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A koalíció és a pártszervezkedés.

Kassa, dec. 19.

Egy helyi lap idézi Szauberer Béla kijelentését, mely szerint ő nem hajlandó semmiféle új pártalakulásban részt venni, mely a koalíció egységét megbonthatná. A kérdéses új párt a 48-as párt volna, melyet Kassán az említett politikussal akar megteremteni, egy másik lap társunk. Nos, nem csak az tévedett, aki Szauberer Béla erre alkalmas egyéniséget látott, hanem téved maga Szauberer is. Téved, mert azt hiszi, hogy a 48-as párt megszervezése, talpraállítása, a függetlenségi polgárok egy táborba, egy zászló alá való terelése a koalíció megbontását jelenti.

Sehol semmiféle pártközi meg egyezés nem korlátozza a koalált pártok elemi jogát: a szervezkedést. Ha erről bármely párt lemondana, önmaga kinalná fel erejét a pusztulásnak, eltespedésnek. A párt élete erővel teljes, valameddig hullámszik benne az eleven mozgás, a pihenő nélküli folytonos akció-képesség, mi helyst stagnál valamely párt — önmaga olvassa sorsára a halált. Csodálatos, hogy a függetlenségi párt a szervezkedés munkáját évtizedeken át elmulasztotta s ennek dacára élt s az előbb mondottak nem következtek be nála. Ennek a magyarázata az a kivételes hatású szikra, mely Kossuth Lajos eszméiből hullott a magyar lelkekbe s tüzet gyújtott, örök lángot. Itt az eszme oly hatalmas, hogy mesterkélt agitáció nélkül is biztosítja a zászló dicsőséges életét.

Folyton a jelszavak varázsában azonban bizakodni nem lehet. Éppen a jelenlegi kivételes állapotot ellenségeink úgy szeretik magyarázni, hogy a 48-as párt programját szögére akasztotta. És e közben barátaink a 67-esek csöndesen körül hálózák az országot s úgy agitálnak, hogy ma nem kell nézni 67-e, vagy 48, fő, hogy koalíciós legyen s alaposan megtevesztik különösen a vidék közönségét.

Szinte önkéntelenül visszatérünk Szauberer állítólagos nyilatkozatára s ebben kell keresnünk a helytelen felfogás okát. Szauberer nyilatkozata pedig azért érdemel figyelmet, mert tudvalevően ő a lőcsei ház kis fejedelme, a fő nyegus Stekker mellett. Az ő gondolkodása némi képet nyújt,

hogyan gondolkodhatnak a lőcsei házban s minő gerinctelen politikát üznek a polgársággal. És ezért itt az ideje színt vallani. Vagy-vagy!

Aki alkotmánypárti, az álljon össze, aki néppárti — ha akad olyan — ne restelje bevallani s tömörüljenek viszont egy táborba 48-as és függetlenségi polgárok. Nem árt ez korántsem a koalíciós békének, nem fogja megbontani a szövetezést, csak kitarja a szemeket, felszabadítja a lelkeket. Ha lesz három párt, legyen három, ha van több, legyen még több. Elvállik, ki az erősebb s azé legyen a politikai szerep elsőse. Mi a pártokra való szakadást nagyon üdvös fordulatnak itéljük. Elvégre akkor lehet beszélni kassai koalícióról, ha már a pártok megalakultak. Egyelőre nincs kimondott politikai pártja Kassának, de rövid időn belül a polgárság már szabadon választhat politikai lobogót, hová meggyőződése, szíve suggallata szerint sorakozhatik.

Mikor lesz a főispáni installáció?

Szalay László beigtatása.

A szikszói választás.

A hivatalos lap, noha Szalay László országgyűlési képviselő főispánsága befejezett tény, mindaddig még nem közölte a kinevezést tartalmazó királyi kéziratot. A késedelem oka, hogy Szalay László egy a képviselőház albizottságaiban, mint a delegációban fontos politikai szerepet tölt be s csak is ezek teljesítése után foglalhatja el az Abauj-Torna vármegyei és kassai főispáni méltóságot.

A kinevezés a delegációk ülésének be-rekesztése után fog a hivatalos lapban megjelenni. És pedig január közepe táján. A főispán beigtatása e szerint január 15. és 20. ika közötti időben fog megtörténni és pedig szeretetteljes ünnepség keretében.

Ugy a vármegyei közönség, mint a kassai polgárság pártállásra való tekintet nélkül nagy lelkesedéssel készül a közszeretben álló politikus installációjára. De különösen a 48-as érzelmű közönség között mutatkozik nagy lelkesedés. Első eset, hogy a főispáni széket rendületlen 48-as politikus foglalja el, est a ritka s elsőrangú alkalmat valóban be kell aranyozni a szeretet, a ragaszkodás, a nagyrabecsülés különös fényével.

A szikszói kerület a főispáni kinevezéssel megüresedik s mandátumának betöltése új választást igényel. Az új választás számításunk szerint február első napjaiban lesz.

Szalay László ez idő szerint a fővárosban tartózkodik s élénken részt vesz egy a képviselőház, mint a delegáció ülésén.

A népvándorlás ellen.

A kormány új intézkedései.

A visszavándorlási akció.

Rövid néhány esztendő alatt óriási módon kifejlődött a kivándorlási láz. Megy már a nép, ha jó sora is van az országban, ha keresetéből meg is tud élni, üzi, hajtja messze idegen földre a meggazdagodás, a pénzszerezés vágya. Olyan tünet ez, melynek meggátlására, nem elég a kormány körültekintő intézkedése, küzdeni kell ellene az egész magyar társadalomnak, különösen a községek intelligens közönségének. A pap, a tanító, jegyző, gyógyszerész, orvos, állami és megyei tisztviselő, valamint a művelt földbirtokos osztály elsőrangú köteletségének kell, hogy tartsa a népet felvilágosítani, hogy rettentő szenvedések elé néz, baromi munkát kell teljesíteni oda át, ha nem csak önmagát eltartani akarja, hanem pénzt is akar gyűjteni. Olyan munkát, mely nem áll arányban a keresettel, mely azután egészségét is tönkre teszi. A gyárak, bányák levegője gyilkos, a munkás állandóan életveszélyes dolgot teljesít s nincs kivándorló, a ki egészségesen térjen vissza. Mint ifju, életerős férfi indul Amerikába s mire haza tér csak árnyék ember, elernyed izmokkal, a munkában korán összetört roncs. Míg a mi földműves munkásaink élének 60—70 évig, az amerikát járt ember közül alig ha megéri valaki a 40 esztendőt. Azután se családja, se rokona oda át, él mint az állat, míg övéi idehaza rettegve gondolnak reá minő küzdelem között tölti napjait.

És ha mindezt részletesen feltárják a nép előtt, bizony többet használ ez a kormány intézkedéseknél. A nemzeti kormány egyébként minden tőle telhetőt megtesz, hogy a kivándorlást ellensúlyozza. Annál inkább, mert az ország népének színe java hogyja el az országot. Az amerikai törvények szerint csak 50 éven alóli, teljesen egészséges, munkabíró férfi léphet partra. Ha valakinek undorító testi fogyatkozása vagy valami sebhelye volna az arcán, már azt sem engedik megtelepedni. Így veszítjük el mi a legjava férfi és női munkaerőt. Három év előtt 70.000, múlt évben 120.000, ez idén 170 180.000 a kivándorlók száma, már azoké, akik utlevelet kaptak. Borzasztó számok, ha hozzá vesszük, hogy mennyi szűkött ki utlevél nélkül. Ha ily arányban fejlődik a kivándorlás, valóban kiszámíthatatlan nemzeti csapás válik belőle.

A kormány külömben azon gondolkodik, hogy az utlevelek kiadását elvonja a törvényhatóságoktól s újra a belügyminiszteriumhoz kell folyamodni. Az utlevél kiadásánál ugyanis visszaélések nyomára jöt-

tek. Ezenkívül így a flumei, mint az összes német kikötőkben megbízott magyar hivatalnokok fogják vizsgálni a hajókat s az új egyezmény szerint csak azokat szállítják el a hajótársaságok, kiknek rendőrhatalmuk van. A meghatalmazottakat megszüntetik s az egész kivándorlást, még a német kikötők felé induló kivándorlókat is Budapesten keresztül fogják vezetni. Ezenkívül csendben, nehogy diplomáciai konfliktus támadjon belőle, visszavándorlási akciót indítanak Amerikában.

A meggyilkolt őrnagy.

(Ujabb rejtélyek és bonyodalmak.)

Tudósítónk írja: Fűgh Denes őrnagy meggyilkoltatásának ügyében semmi újabb fordulat. Fűghné a nagykanizsai törvényszék fogházában várja a vizsgálat befejezését. A letartóztatását elrendelő végzést a védőügyvéd nem fellebbezte meg, nehogy ezzel huzza-halassza az ügyet. A vizsgálat anyaga ugyanis még nem teljes. A fegyverszakértők még nem készültek el véleményükkel. Dr. Neusiedler Antal nagykanizsai vizsgálóbíró, a múlt szerdán és csütörtökön Keszthelyre érkezett. A bűnügyben 19 tanut hallgatott ki.

Ezek között többen voltak keszthelyiek, akiket a házastársak családi életére vonatkozólag hallgattak ki. A többi tanu balatongyörki lakos volt, akik közel laktak Fűghékhez. Fűghné ellen kézzelfogható bizonyítékok nincsenek.

Az már bizonyos, hogy Fűghöt nem a szobában löttek agyon. A vizsgálat megállapította, hogy a zsalu levelének végén van akkora nyílás, hogy azon át Fűghöt a gyilkos jól megfigyelhette. Az kétségtelen, hogy Fűghöt a teraszról, a zsalu levelén ható golyó ölte meg. Már most nagyon kétséges, vajjon Fűghné ment-e ki a lakásból, hogy a karosszékben elaludt férjét agyonlője. A lövést igen nagy valószínűséggel bárki más is tehette.

Az eddigi jelekből megnyugtatóan alig kovácsolhatnak vádat.

A vizsgálat még mindig titokban folyik. Az ügyben mást nem tartóztattak le. A gyilkosság körülményeire egy tanu sem tud vallomást tenni.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

A bírák és ügyészek fizetés-rendezése.

10 órakor vette kezdetét a Haz mai ülése.

Toroczkay Miklós gróf jegyző felolvassa az interpellációs könyvet, a melybe Somogyi Aladár, Vajda Sándor és Zakariás János jegyeztek be mára interpellációt.

Heinrich Antal ajánlotta most elfogadásra a marokkói reformok tárgyában tavaly összeült algezirasi konferencia főkönyvainak becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, a mit a Ház minden hozzászólás nélkül általánosságban és részleteiben elfogadott.

Laehne Hugo mondta el erre előadó beszédét a külkereskedelmi forgalom ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot elfogadásra ajánlva. A Ház ezt is vita nélkül általánosságban s azután részleteiben is elfogadta.

Majd Bizony Ákos referált a bírói és ügyészi szervezet némely módosításáról szóló törvényjavaslatról.

Maniu Gyula elfogadja a javaslatot azon kívánsággal, hogy a minősítési táblázatok létesítése fölött gyakoroljanak valami

ellenőrzést. Ezzel kapcsolatosan két határozati javaslatot is nyújt be.

Polónyi Géza nagykegyesen megköszöni a Háznak, hogy a költségvetés befejezése előtt fogott a javaslat tárgyalásába. Ezzel neki nagy szíveséget tettek. A bírák és ügyészek anyagi helyzetének javításáról van itt szó. A kormány a tekintetben érzi is a reá háramló kötelezettséget. Csak hogy a bírakon kívül más tisztviselők is vannak, a kik szintén várják helyzetük javítását. Ott vannak a tanítók, a vasutasok. Ezekről mind gondoskodni kell. Mindezt pedig egy csapásra meg nem valósíthatják. Annyit azonban kijelenthet már most is, hogy a bírók fizetésjavítására a kormány a közeljövőben 3.400.000 koronát vesz fel az állami költségvetésbe. A Ház ezután a Polónyihoz méltó nagy kertelés után elfogadta a javaslatot.

Vajda Sándor mondotta el ezután interpellációját az erdélyi bíróságok és járásbírákról. Polónyi igazságügyminiszter a kért intézkedést kilátásba helyezte.

Zakariás interpellált még az állami tisztviselők érdekében, a minnek megszüntetését Wekerle magára is vállalta. Az ülés ezzel véget ért.

Holnap formális ülést tart a Ház s január 7-ig elnapolja magát.

Tisza István megszólalt.

Nagyvárad, dec. 19.

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor kezdődőleg tartotta meg már jóelőre szenzációssá feltűjt közgyűlését. A szenzáció meg is történt: Tisza István gróf nyilatkozott a mai változott rendszerről.

A gyűlés elején, a melyen Glatz főispán elnökölt; Tisza szólása állt fel és minden szószaporítás nélkül kijelentette, hogy Biharvármegye főispánja Glatz Antal léptenyomon visszaél a hatalmával, a mivel sérti a megye autonómiáját. Csodálatosnak tartja Tisza, hogy épen arról az oldalról intéznek támadást a megye autonómiája ellen, a melyről pedig még nem régen oly hevesen keltek annak védelmére. A múltban, a melyet úgy ócsárolnak, ilyesmi nem fordult elő. A főispán akkor sohasem presszionálta a tisztviselőket.

Tisza ezután Miskolczi alispánnak a főispánnal szemben bizalmat szavaz az indítványhoz. A közgyűlés Tisza indítványát 153 szóval 28 ellenében magáévá tette.

UJDONSÁGOK.

Rákóczi szobor-bizottság ülése.

— Országos gyűjtés. —

A kassai Rákóczi szobor-bizottság tegnap délután 5 órakor Eder Ödön polgármester elnökle alatt ülést tartott, melyen a bizottság tagjai közül jelen voltak: Blánár Béla, Bródy Frigyes, Deil Jenő, Horváth Balázs, Kresz János, Lekly Gyula, Maurer Rezső, Mihalik József, Senka József, Székely Doby Géza. Hosszabb eszmecsere után a bizottság elhatározta, hogy országos gyűjtést indít a kassai Rákóczi-lovasszobor javára s felhívja adakozásra az ország törvényhatóságait, a pénzüzeteket, testületeket, vállalatokat, az összes iskolákat. Az országos gyűjtés felhívások megírására felkéri Thaly Kálmánt. A levelezés portómentességét kérelmezni fogja a kereskedelemügyi miniszternél.

Mihalik József nagyon szerencsés ideát vetett fel. Még pe lig: csináltasson a bizottság a Rákóczi-sírián elhelyezett babér és borostyán koszorúból apró csokrocskákat s azokat a szobor javára árusítsa. Az ideát szívesen fogadta a bizottság, előbb azonban kikéri Thaly Kálmán véleményét. A szobor-bizottság irodájának vezetésére Kresz Jánost kérték fel.

— Magyar név. Krause Ferenc Kassa város helyettes erdőmestere vezeték nevét „Kassai“-ra változtatta.

— Háromszáznegyvenezer magyar gyermek nem járt iskolába. Hogy Magyarországon még mindig milyen elhanyagolt a népoktatás: kiténik abból, hogy 1904—5. évben az ország tanköteles gyermekei közül több mint 340.000 iskolaköteles egyáltalán nem járt iskolába.

Apponyi Albert gróf kuituszminiszter mondta.

— Kegyeletsértő sirások. A napokban szóva tettük a Rozália temetőkeri állapotokat. Erre vonatkozik a tanács lenti nyilatkozata, melyet megnyugvással veszünk tudomásul, annál inkább, mert erélyes intézkedés történt, a viszas állapot megszüntetésére. A nyilatkozat a következő: „Egyik-másik helyi lap pld. a Napló is panaszkolta, hogy Handmann temetése alkalmával a Rozália sírkertben levő sirások kegyelet sértő módon hantolták a halottat. Varga Kálmán temető biztos, tanácsnok ez ügyben vizsgálatot indított s kihallgatta Kacsó Andrást temetőőrt és Genza Andrást sirásót; Ez alkalommal megállapított, hogy özv. Ládáné koporsójának tokja nem felelt meg a rendes méreteknél, különösen a tok fedele olyan széles és hosszú volt, hogy azt a sírba helyezni lehetetlen volt s az okból kellett a rendes méretben megásott sírt szélesebbre ásni. ldb. Handmann temetésénél a sírgödör kiásatását akadályozta a hideg fagyos idő s az a körülmény, hogy a díszes koporsó a rendes koporsó méreteit túlhaladta. Ennek dacára mindketten megletek szigorúan dorgálva s ismétlődés esetén el fognak bocsáttatni.“

A kassai Szt. Imre-kör folyó hó 20-án este 8 és fél órakor saját helyiségében (Fő-utca 67. sz. I. em.) házi zenecételet tart a következő műsorral: I. Magyar induló. Előadja a kör zenekara. II. Kreuzer: Kápolna: Eneklí a kör énekkara. III. Hubay: Csárdajelenet. Hegedű szóló, játsza: Muttynánszky Vladimir köri tag; zongorán kíséri: dr. Kálmár Lajos köri tag. IV. Dürner: Viharban: Eneklí a kör énekkara. V. Bethoven: Trio Op. 87. Lékis Victor konzervatóriumot végzett hegedűművés vendég-felléptével. VI. Magyar egyveleg. Előadja a kör zenekara. Érdeklődőket szívesen lát a Szt. Imre-kör. Az ételekről s italokról Szalasi Alajos gondoskodik.

— Kivándorlás. Trencsénből írják: Az alispáni jelentés szerint Trencsénmegye területéről az elmúlt hónapban 595 egyen vándorolt ki Amerikába. A nagy kivándorlás következtében a megejtett ujoncozás alkalmával 6875 hadköteles közül csak 4073 jelentkezett. A gazdák munkáshiányról panaszkodnak.

A 48-as honvédekért. Megszívlelendő és minden tekintetben méltányos kérelemmel lép fel a kolozsvári március 15-iki Állandó Bizottság. A bizottság mozgalmat indított a 48—49-es magyar királyi honvédek érdekében és kérvényt intézett a magyar országgyűlés képviselőházához és a magyar királyi kormány miniszterelnökéhez, hogy a 48—49-es m. kir. honvéd közlegények és altisztek, valamint jogosított özvegyeik ezentul felemelt nyugdíjat élvezhessenek. A mozgalom indító oka az a nagy nyomor volt, amelyben a szabadságharc hősei, az előregedett névtelen félistenek sínylődnék. Haví 8—10 koronát kapnak nyugdíj fejében s ebből kénytelenek a mostani nehéz viszonyok között megélni. Majdnem valamennyien a 70—90 év között állanak, soraik évente ritkulnak úgy, hogy a nyugdíjak jelentékeny felemelése már nem terheli az állampénztárt, másrészt nemsokára már ők sem lesznek, akikkel szemben a nemzet háláját kimutassa. A mozgalomnak, amint ez azt meg is érdemli, mindenütt az országban, sok pártfogója van.

— Mulatság a Rákóczi-szobor javára. Hejce abaujtornamegyei község hazafias

közönsége — mint nekünk írják — a Kassán felállítandó Rákóczi lovasszobra alapja javára igen sikerült, alkalmi beszéddel, színelőadással és táncal egybekötött népies mulatságot rendezett. A 306 korona 72 fillér beveteléből 156 korona tiszta maradványt elküldtek a szoboralap javára.

— **Ritka vadászsákmány.** Rimaszombatból írják nekünk: Fülöp szász-közbürgótai herceg gömörvármegyei birtokán, a balogvári uradalmában e hónap 9-től 14-ig szarvas, vaddisznó és rókadászat volt a hóval borított vadászterületen. A vadászat a következő eredménnyel végződött: Terítékre került tizenkét szarvas, tíz dámvad, ötvenegy vaddisznó és két nyul. A szutori és geryői pagonyokban rendezett vadászatok alkalmával pedig terítékre került tizenegy róka, hét fácán, ötvenhat nyul és két ragadozó madár. A vadászatot Fülöp hercegen kívül résztvettek: Ferdinánd bolgár fejedelem, Lipót közbürgi herceg, Markop bolgár tábornok, továbbá a balogvári uradalom tisztikarának tagjai.

— **Zichy Jenő gróf nagybeteg.** Zichy Jenő gróf Kassa diszpóigára az utóbbi időben állandóan gyengelkedett és ez is volt oka annak, hogy a jeles politikus a delegációban nem vett részt, bár a Balkánpolitikáról hosszabb beszédben nyilatkozni óhajtott volna Zichy gróf állapota azonban hirtelen oly válságosra fordult, hogy egyáltalában vissza kell vonulnia a politikai tevékenység színteréről. Orvosai azt tanácsolták, hogy vonuljon egy üdülőhelyre és minden közéleti munkásságtól tartózkodjék, mert a legteljesebb nyugalomra van szüksége. — Zichy Jenő gróf vasárnap Farkasházy Zsigmond dr. országgyűlési képviselő társaságában a Déli vasút budai állomásától Meránba akart utazni, hogy ott keressen fáradi szervezetére gyógyulást. Azonban a gróf oly rosszul lett, hogy csak Fehérvárig jutott el s tegnapig ott apolták. Ma reggel orvosai már megengedheték neki az utazást, mire a reggeli gyorsvonattal el is utazott Meránba. Zichy Jenő gróf, akinek szervezetét összeroncsolta nyári afferjának az izgalma, teljesen visszavonul a közéletől.

— **Szekuralizáció Magyarországon?** A képviselőház folyosóján beszéltek, hogy a nemzetiségi képviselők a parlament elé akarják vinni az egyház és állam szétválasztásának kérdését. Ha — úgy mondják — Franciaországban meg lehetett csinálni a különválást, csináljuk meg mi is. A dolognak persze nincsen komolyabb alapja, csak manőverirozásra akarják fölhasználni.

— **A csábító bűnhődése.** Megrázó amerikai történet: olvasunk egy londoni angol újságban. Miss Viola Trothert, ki egy bailépés folytán műtétnek vetette alá magát és élet-halál között reménytelenül fekszik, a betegágyon összeesekették Bywaters ismert sportsmann és fölbirtokossal. Az esküvőt a leány két fivére revolverrel erőszakolta ki. A két fivér a csábítót előbb agyonlövéssele fenyegette, de nővérük kérésére beleegyeztek, hogy Bywaters a leányt nőül vegye. *Az egyik fivér elment, hogy papot hozzon, míg a másik az ellenkező vélegényt töltött revolverrel őrizte.* Az esketés után Bywaters az ablakon át akart menekülni, mire a két fivér revolvereiből tüzelni kezdett és agyonlőtte. A csábító 11 lövéstől találva összeesett, mire a fivérek a scherffez (rendőrfőnök) mentek és nyugodtan kijelentették, hogy nővérük elcsábításáért, mint gentlemanek, másképp nem állhattak bosszút. *Azt hiszik, hogy mind a kettőt felmentik.*

— **Ivasóink figyelme.** felhívjuk Kelemen Géza nagy karácsonyi vásárjára, időutca 32-34. sz.

— **Quirsfeld üzlete gyermekjátékokban minden igénynek megfelelő nyújt nagy, Kassán eddig nem látott választékban.**

— **A karácsonyi ünnepekre** ajánlom tisztán kezelt borimat, Szilgigeti, Csobánci és Badacsonyi

rislinget 1 liter 70 fillér, valamint nehezebb borimat, Villányi risling, Villányi, Burgundi, Neszmélyi, Szamorodni, régi Tokaji asszút, Cognacot, Rumot, magyar és francia pezsgőt, mindennemű magyar és francia likőr-különlegességeimet. Vadakban és tisztított baromfiakban állandó raktár. Nyul, őz, vadsertés, fenyvesmadár, fácán, tisztított tejcs zsemle, hizlat poulard, kappan, pulyka, malac, tengeri rák, édes és sós vizű halak, libamáj-pástétom és már elkészített diszített halakra előjegyzéseket és megrendeléseket kér Ifj. **Novelly Sándor** utóda Szakmári Kálmán.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Pénteken, dec. 21-én, páratlan bérletben: Cserelányok. Operette 3 felvonásban, Szombaton, dec. 22-én, páros bérletben: Ill-ik Richard király, Tragédia 3 felv. Vasárnap, dec. 23-án, két előadás: délután Bob herceg, este A helyreasszony.

Az idegesek.

(Sardou Viktor vígjátéka.)

Ha valaki járás közben rakesgatja egyik lábát a másik elé és így halad előre, abban semmi különös megbámulni valót nem találunk. De ha ugyanez az ember egy kifeszített kötelen végzi ezt a műveletet, anélkül, hogy egy pillanatra is megszüdülne, ez már mindannyiunkat érdekelni fog és talán gyönyörködni is fogunk benne. Így vagyunk Sardou e vígjátékával is. — Maga a sujt semmi szórakoztatót sem tartalmaz. Olyan mindennapi esemény csak, mint a járás. De az a milieu, melyben e jelenéktelen esemény lejátszódik, a kifeszített kötelhez hasonlóan felkelti érdeklődésünket és mesteri ügyességet kíván meg attól, aki járnai akar rajta.

A testi fogatkozások, betegségek, nem ingerlik kacagásra az embert. Erkölcsi felfogásunkkal ellenkezik a betegek felszégéseinek a kinevetése. A vígjátékírónak tehát óvakodnia kell attól, hogy erre a területre lépjen, mert nem nyerheti meg tetszésünket, sőt összeütközésbe kerül erkölcsi felfogásunkkal. De Sardou mesteri módon halad előre és nem kell őt a félrelépéstől féltetnünk. Vígjátéka ideges alakjai harsogó kacajokat váltanak ki belőlük és nem nehezítelünk meg reá a betegek kicsufolásáért.

Igen ám, mert az ő embereinek az idegessége nem az a betegség okozta kóros állapot, mely szármalmat kelt a szemelőben, hanem egy csuf megszokás eredménye, melynek a tettség a szülőanyja.

Egy emberi felszégést, mai társadalmunk divatos betegségét: az idegességet állítja pellengére a szerző és célja nem a csufolódás, hanem az erkölcsök javítása. „Ridendo cattigare mores” — az elve a vígjátéknak és ennek ez a darab pompásan megfelel. — Alakjai és darabjának szerkezete Moliere emlékeztetnek. Megtartja a helyi- és cselekmény egységének a klasszikus szabályát és szatirája sem kevésbé maró, mint a francia vígjáték atyjáé.

A meg lehetősé telt ház sokat és jól mulatott a jó előadáson. Pompás együttesben, gyors tempóban ment a darab, ami nagyon előnyére van az ilyen egy színű történet cselekménynek.

Nagy Gyula lelkiismeretesen fogja fel a szerepét, egy percre sem esett ki belőle. Valóságos patológiával adta az ideges embert. Bartha és Szeghő ugyancsak jók és változatosak voltak. Szenássy eredeti humorral játszott. Czobor — szegény Czobor nem kerülte el a sorsát, a csendes hülyeség helyett tomboló örvényre volt kárthatva. De igen jól játszott. Mikor kap már tisztességes szerepet? Doktor Janos jelenése rövid volt, de kitűnő. Etsy és Takács bájosak voltak. Ugy néztek ki, mint a betegszobába beragyogó napsugár. (—r.)

KÖZGAZDASÁG.

Hivatalos árfolyam a budapesti tőzsde jegyzékéből.

— Távirati jelentés.

1906. dec. 19. Zárlat: délután 2 órakor.

Értéktőzsde.

4% magyar aranyjárdék	114.60
4% magyar kor. járdék	95.65
3 1/2% magyar kor. járdék	84.95
4% magyar földtm. kötv.	96.60
Horv. Szlav. földt. kötv.	96.75
Magy. nyer. sorsj. köles.	203.
Tiszaszab. és szegedi sors köles.	154.—
Oszt. járdék papirban	99.—
Oszt. járdék ezüstben	100.10
Oszt. járdék aranyban	117.50
4% oszt. kor. járdék	99.—
1860. állami oszt. sorsjegy	157.50
Oszt. magyar bank részv.	1785
Magyar hitel részv.	834.50
Oszt. hitel részv.	688.75
Oszt. magyar áll. v. u. részv.	679.
Napoleon d'or (20 frcs)	19.09
Német birodalmi márka	117.65
London á vista	240.85
Paris á vista	95.40
20 márkás arany	23.49

Áru- és terménytőzsde.

Irányzat: üzletellen változatlan.

Buza áprilisi változatlan	7.42
Buza októberi	7.72
Rozs áprilisi	6.59
Rozs októberi	5.15
Tengeri májusi	7.48
Zab áprilisi	—

dőjelzés: délen sok helyütt csapadék hidegebb.

A kassai kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

7322 szám

1906. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kassai kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Gujdi Józsefné végrehajtónak, Mida Károlyné és társai végrehajtást szenvedők elleni 166 korona tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék területén levő, Hidasnémeti községben fekvő, a hidasnémeti 39. számú tjkvben 1 sor, 51. hrszám alatt felvett ház, udvar és kertnek a B. 39—41 sorszám alatt Mida Károlyné, Gujdi Judit, Gujdi Zsuzsanna távollévő és Gujdi Julianna kiskoru végrehajtást szenvedettek nevének álló illetőségére, valamint az 1881. évi 60-ik törvénycikk 156. §-ának d. pontja alapján a társtulajdonosok B. 32, 33, 34, 35, 36 és 37 sorszámok alatt Gujdi Judit férj. Mida Károlyné, Gujdi Zsuzsanna és Gujdi Julianna kiskoru nevének álló illetőségére, tehát a hidasnémeti 39. számú tjkvben foglalt egész felülépmény és földter haszonélvezetre az árverést 842 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi február hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Hidasnémeti községben, a községházánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékat, vagyis 84 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. törvénycikk 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kassa, 1906. november 14.

Horváth,
kir. ítélőtáblai bíró.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA
SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYAR.
Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:
KIRALY SÖR   **KORONA SÖR**   **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

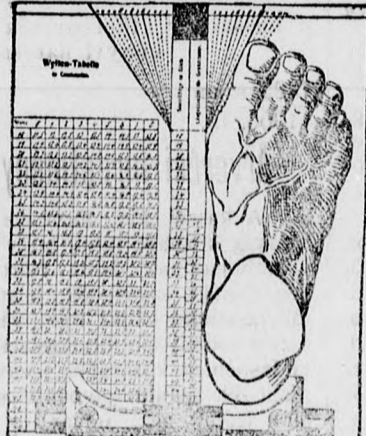
!!! Valódiságaért jótállás !!!

A CHASALLA-rendszerű czipőFölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 32286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellet kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendes láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábmérkőzől.

Rendseks láb. Chasalla czipőben

Egyedüli elárusító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.

MAGANYOS HÁZ
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től
BÉRBE KERESZTEK.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy üzleti szolgál felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

DUBEZ IMRE
UTÓDA**drogeria Kassa**

ajánlja VALÓBAN KITÜNŐ MINŐSÉGŰ gyógyáruit, illatszerreit, pipercikkeket, háztartásicikkeket, párisi különlegességeket, szappanait. Fog- és száj-ápolási szereket és eszközöket. MANICURE szerek.

Az idényre

VALÓDI COGNACOT VALÓDIRUMOT

Kitünő orosz és kínai theákat, ezen üzletnél megszokott szolid árban és kiszolgálásban.

THE BERLITZ SCHOOL
OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz”-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva.

Próbaórák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St. Louis 1904. „Grand Prix”.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

Csillogó karácsonyfa-diszek, gyertyák, gyertyatartók, chokoládé, caramel és salon cukorkák. Jardinetto vagy nagyon csinosan díszített kosarakban, a legolcsóbb és legszebb karácsonyi és ujévi ajándék. Különböző magyar befőttek, friss spanyol szőlő.

Fajalmák és körték, teasütemények óriási választékban
a legolcsóbb árakban kaphatók.**BARACKIZ**
1 kgr. 2.— K.**TEASÜTEMÉNY**
1 kgr. 1.80 K.**SALONCUKORKA**
1 kgr. 1.80 K.Díszített **POULARD** tejes zsemlelén hízalva 1 db. . . . . K 2.40
„ **MALAC** és **PULYKA** súly szerint 1 kgr. . . . . K 1.80 2.—
DIÓ megtisztítva nagyon szép 1 l. . . . . K. 3.— **SZILVA**, mag nélkül 1 kgr. . . . . K 1.20

A karácsonyi és ujévi ünnepekre előjegyzésre megrendeléseket kérek.

Uj. NOVELLY SÁNDOR UTÓDA (Szakmáry Kálmán).